

DANES OB 10 BO V ULICI GHEGA KOMEMORACIJA OB OBLETNICI SMRTI 52 TALCEV

TURŠKA ŠKOLA IDNI DNEVNIK

Nikdar se ne smejo ponoviti nad nami fašistična grozodejstva

Jutri bo minilo šest let od enega izmed najstrašnejših dni v zgodovini tržaškega ljudstva

Just Blažina

Tov. Just Blažina se je rodil 8. oktobra 1901 v Trstu in je bil po poklicu mizar. Ob splošni ustaji slovenskega naroda je bil član

MED 52 TALCI, KI SO JIH NACIFASISTICNE ZVERI OBESILE V ULICI GHEGA, JE BIL TUDI TOV. JUST BLAZINA.

proti fašizmu je bil tov. Just Blažina z najbolj aktivnimi aktivisti v Trstu, prav tako pa tudi ob njegovi smrti. Leta 1941 so ga zaprli njegovega starijšega sina Mirana, ki je ka-

7. marca 1944 so SS-ovci aretirali tov. Justa v njegovi delavnici in ga odvedli na Trg Oberdan. Kjer so ga osem dni zverinsko mučili. Kasneje so ga zaprli v zloglasno jetnišnico Coroneo, od koder so ga z ostalimi jetniki vodili na vaskodnevno delo. Ko so 23. aprila 1944 odpravili talce, so vzeli tudi tov. Justa in ga v skupini 52 talcev obesili v ul. Ghega, dočim so njegovi ženi rekli, da so ga odpeljali v Nemčijo in je revica zvedela za njegovo smrt šele štiri mesece kasneje.

sneje ob razpadu Italije odšel v partizane in je danes aktiven članik jugoslovanske armade. Mlajši sin Aleksander, ki je bil odveden v Nemčijo, pa danes študira v Ljubljani.

7. marca 1944 so SS-ovci aretirali tov. Justa v njegovi delavnici in ga odvedli na Trg Oberdan. Kjer so ga osem dni zverinsko mučili. Kasneje so ga zaprli v zloglasno jetnišnico Coroneo, od koder so ga z ostalimi jetniki vodili na vaskodnevno delo. Ko so 23. aprila 1944 odpravili talce, so vzeli tudi tov. Justa in ga v skupini 52 talcev obesili v ul. Ghega, dočim so njegovi ženi rekli, da so ga odpeljali v Nemčijo in je revica zvedela za njegovo smrt šele štiri mesece kasneje.

7. marca 1944 so SS-ovci aretirali tov. Justa v njegovi delavnici in ga odvedli na Trg Oberdan. Kjer so ga osem dni zverinsko mučili. Kasneje so ga zaprli v zloglasno jetnišnico Coroneo, od koder so ga z ostalimi jetniki vodili na vaskodnevno delo. Ko so 23. aprila 1944 odpravili talce, so vzeli tudi tov. Justa in ga v skupini 52 talcev obesili v ul. Ghega, dočim so njegovi ženi rekli, da so ga odpeljali v Nemčijo in je revica zvedela za njegovo smrt šele štiri mesece kasneje.

Karel Miloh

Tov. Karel Miloh se je rodil 12. aprila 1924 v Istri, vendar pa je živel v starših v Trstu, kjer je hodil v pomorsko akademijo. V narodnoosvobodilni borbi je bil najprej aktivist, nato pa je stopil v partizanske vrste in se ob razpadu Italije vrnil v Trst. Marljivo je sodeloval v GAP. Leta 1944 so ga SS-ovci aretirali, ga mučili in 23. aprila 1944 obesili v ul. Ghega. Tudi njegovo zaročenko Ardemio Zankolc so nacifasisti aretirali in jo v tržniški zaupali.

OBVESTILA KMETSKE ZVEZE

Drva iz obmejnega pasu

Kakor je bilo že pred časom sporočeno, so jugoslovanske oblasti že v mesecu marcu pristale na odvoz posekanih drv iz 100 metrskega obmejnega pasu kakor tudi na otvoritev potrebnih začasnih prehodov vzdolž meje Gročana, Bazovica, Gropada. KZ je na prošnjo prizadetih napravila vse potrebne korake tudi pri tukajšnjih oblasteh za otvoritev začasnih prehodov in da se drva oprostijo carinskih bremen. Na podlagi zadnjih stikov s pristojnimi organi se lahko sklepa, da bo zadeva ugodno rešena že prihodnje dni.

Brez dvoma zahteva to vprašanje takojšnje rešitve, kajti sedaj je najbolj primeren čas za sličen dela, vsaka nadaljnja zakasnitev pa bi težila kmečke gospodarstvo omenjenih krajev, ki ker bodo kmalu nastopila poljska dela, ki jih bo treba brez odlašanja izvršiti.

Zgraditev napajališča v Bazovici

Ze pred časom so Bazovčani zahtevali od tržaške občine, da se zgrade v vasi tri napajališča za živino. V preteklem tednu pa so živinorejci Bazovice zvedeli, da namerava občina zgraditi v prvem polletju tega leta eno izmed treh napajališč, in sicer v neposredni bližini glavne ceste ob razpotju Bazovica - Kozina.

Glede na to, da imajo Bazovčani svoje pašnike v glavnem v smeri proti Lovki in ob Sežanski cesti, to je popolnoma na drugem kraju vasi, je jasno, da se niso mogli zadovoljiti z gradnjo omenjenega napajališča na tem mestu. Zaradi tega so zahtevali od občine, da se predvsem zgradi napajališče na severni strani vasi ob Lokavski cesti. V zadevi je posredovala tudi KZ in v preteklem tednu je šla na mesto pristojna komisija tržaške občine skupno z ekspertom KZ. Komisija je pristala na to, da se zgradi moderno napajališče pri kalu ob Lokavski cesti namesto v začetku vasi. Obsejne oblasti so namreč videli težave v tem, da bo napajališče ob Lokavski cesti stalo mnogo več kot on pri vhodu v vas zaradi podaljšanja vodovoda.

Poleg gradnje omenjenega napajališča se predvideva, da bo v prvem polletju postavljena v bližini doseganega napajališča v sredini vasi avtomatična pipa za pitno vodo, ki je Bazovci neobhodno potrebna. S tem pa ni rečeno, da ni potrebno zgraditi še ostalih dveh napajališč, nato pa uničiti nekatere kalle, ki bodo postali po zgraditvi napajališč brezpotrebni in predvsem bo potrebno uničiti doseganje napajališče sredi vasi, ki je nehijsko, ker se nahaja med številnimi stanovanjskimi hišami.

Se nadalje se bo treba zanimali da bo občina v drugem polletju nakazala potrebne kredite za izvršitev omenjenih del.

Umetniška razstava

Lojze Spacala odprta

Opozarjamo vse ljubitelje umetnine, da je v galeriji »Scorpius« odprta umetniška razstava tržaškega slikarja LOJZE SPACALA. Umetnik, ki je znal po svojih delih tako v Trstu kakor tudi v inozemstvu, zasluži vso pozornost in zato sta vabljena, da si to razstavo ogledate.

KOLEDAR

Gledališče - Kino - Radio

SPOMINSKI DNEVI

1870 se je rodil Vladimir Iljič Ulijanov - Lenin, največji genij človeštva, vodja in organizator Bolševiške partije. Umrl je 21. januarja 1924.

PROSVETNA DRUŠTVA

PD »SIMON JENKO« IN »VOJKA SMUČ« priredita v torek 25. t. m. ob 20.30 v ul. R. Manna 29 spominski večer, posvečen spominu pred kratkim umrlega slovenskega pisatelja Lovra Kuharja - Prezihovega Vokana. Vabljani vsi člani in prijatelji!

Prosvetno društvo v Barkovljah bo imelo danes 22. t. m. ob 20.30 sestanek svojih članov. Ob tej priliki bo zanimivo in obenem poljudno predavanje s skopičnimi slikami, ki ga bo imel tov. prof. Benulič. Danes vsi v društveni dom!

Prosvetno društvo »Stržan« iz Priljetja sporoča svojemu članstvu da bo danes 22. t. m. ob 20.30 redni letni občni zbor v prosvetni dom.

- Dnevni red:
 1. Otvoritev.
 2. Volitev volivne komisije.
 3. Poročila referentov in diskusija.
 4. Volitev novega odbora.
 5. Razno.

Romanu Rubiniju

zadnji pozdrav

Romanu Rubiniju ni več. Zapustil nas je in nikdar več ne bomo delili njegovih besed, njegovih vedrih šal, njegovega smeha.

Se pred dnevi je vesel in nam smehom odšel s prijatelji na izlet. Vrnil se je domov in kruta bolezen ga je priklenila na posteljo, iz katere ni več vstal. Zdravniška pomoč, četudi hitra, je bila zanj brezuspešna.

Zgodaj je, dr. dr. Romano, kruto usoda, odtrgala od Tvoje žene, od Tvoje sestre, ki jo bo več užival Tvoja ljubezen.

Zgodaj si zapustil tudi nas, dr. Romano, prežgadol, saj si bil v cvetu let. Komaj si do polnit 20 let in že te je morala zemlja sprejeti v svoje naročje.

Naz. Ti bo lahka domača zemlja!

Zeni, staršem ter ostalim sorodnikom pa izrekamo naše najiskrenejše sožalje.

Ob nenadni izgubi svojega člana Romana Rubinija, izreka Sportno društvo Skedenj ženi ter vsem ostalim sorodnikom najiskrenejše sožalje.

Delo čistilcev min

Neutrudljivi čistilci min so tudi večer nadaljevali s svojim nevarnim delom. Imeli so zelo uspešen dan, saj so razstrelili ali drugače onemogočili sledeele iz vojne ostalo nevarno eksplozivno orodje: 4 ročne bombe nemškega izdelka, 54 ročnih bomb italijanskega izdelka, tri 20 mm protitankovske izstrelke, dve 75 mm granati, 198 topniških izstrelkov 75 mm, 150 topniških izstrelkov 27 mm, 6 min, en panzerfaust in 5 protiletalskih izstrelkov.

Nekaj podrobnosti o jesenskem tržaškem velesejmu

Razdelitev tržaškega velesejma, ki ga pripravljajo za dneve od 27. avgusta do 10. septembra, na 22.000 kvadratnih metrov zaprtega in odprtega prostora, bo naslednji teden, 21. in 22. aprila, v opremljeni hiši (pohištvu); 3) papir in tisk; 4) kemični in farmacevtski proizvodi; 5) lahka mehanika; 6) težka mehanika; 7) prehrana; 8) obrt; 9) posebne razstave.

Razdelitev se odločijo z ozirom na blago ki zajema kupa, in prodajalce tržaške sferne, ter na zanimanje tekstilnega in Vzhodno Evrope ter Levantno les, lesni izdelki, predelovalni izdelki, interesna Sredozemlje, Levantno in Srednjo Evropo. Pri lahki in težki mehaniki računamo pridobiti da bodo zapadnoevropske države razstavile svoje primerne izdelke. Sejnaka uprava ima namen pripraviti kakovostno razstavo, pridobiti najmoderneje tehnike, zlasti poslednje novosti. Kako se ji bo to posrežilo bomo videli.

V zvezi z velesejmom in zaradi večje propagande organizirajo tudi pet mednarodnih sestankov ob tej priliki: 1) zbor veletržev v lesu, papirjem, lepko in celulozo; 2) s steklom in keramiko; 3) s kavo, drožmi in kolonialnimi pridelki; 4) z agrarnimi in suhim sadjem. Ta trgovina je tipično tržaška in dosega precejšen obseg. Na sejnu bodo priredili zborovanja tehničnih strokovnjakov, trgovskih poslovalcev in arbitražistov (razsodnikov) iz raznih držav. V tej zvezi pričenja velesejnaka uprava organizacijo mednarodno središče za izmenjavo, ki naj bi poslovalo kot kompenzacijska centrala na podlagi vzorcev. Pri tem posamezno, kakor je bilo že, tudi serije večkrat predlagano iz krogov trgovske zbornice, »International House«, kakor jo imajo v New Orleansu, na drugi drugod po svetu. Pozitivna stran te iniciative bi bila v tem, da bi takta uprliša narodova ostala kot ne-

Obvestilo športnikom

Vsi športniki, ki boste sodelovali v »Sportnem tednu ZDTV« bodite nocoj ob 18. uri na stadionu »Prvi maj«. Posebno pa to velja za one, ki bodo ta dan pričeli s tekmovanji.

Ob 19. uri se bo namreč pričelo izločilno tekmovanje v namiznem tenisu. Prav tako pa se bo pričelo ob 19. uri izločilno šahovsko tekmovanje.

Sahisti.

Vsako, ki se namerava udeležiti tekmovanja, naj bo točno ob 19. na stadionu in naj po možnosti prinese šah s seboj. V tem tednu bodo tri šahovske prireditve in sicer: 1.) množični brzoturnir za »Pokal 1. maja«; 2.) moštveni brzoturnir, katerega se bo lahko udeležila vsaka sekcija, ustanova ali društvo, ki bo poslala po 4 zastopnike; 3.) dvoboji na 10 deskah med najboljšimi sahisti cone A in cone B.

OBVESTILO STARSEM

Kakor vsako leto tako naj matere tudi letos sešijejo deci, ki bo nastopila na telovadbi 1. maja copatke.

NOGOMETNA TEKMA MED CP IN POLICIJO IZ CELOVCA

Danes ob 15 bo na nogometnem igrišču v ul. Flavija nogometna tekma med enajstoričniki iz Celovca in policije iz Celovca. Vstop je prost.

TRŽASKA BORZA

Zlato: sterling 7325-7375, papirni sterling 1570-1600, dolar 642-645, telegrafski dolar 645-646, švicarski frank 148-150, 100 francoskih frankov 179-182, avstrijski šiling 22-23, zlato 830-832.

SMRTI IN POROKE

Dne 21. aprila 1950 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo so 4 osebe (1 mrtvorojen); porok pa je bilo 18.

Poročili so se: uradnik Ricciotti Bullo in gospodinja Ema Borstner, kovač Mario Sedmak in gospodinja Rozalija Spilar, železničar Ivan De Giorgio in blaginčarica Ana Schiavuzzi, narodnik ameriške vojske Nicholas J. D'Amario in blaginčarica Alojzija Carli, uradnik Kario Saini in uradnica Licia Pisanu, narodnik ameriške vojske Delia Castelli, mehanik Adolf Declich in gospodinja Ersilia Zanković, narodnik ameriške vojske Kiamid Silić, uradnik v področju Biancamaria Bianchi, električar Umberto Calzini in uradnica Vincenzina Deruto, oficir ameriške vojske Peter Gordon in gospodinja Marija Ughi, sofer Ivan Cascio in uradnica Grazia Marzano, železničar Kiamid Silić, uradnik Livio Vecchiet gasilec Sergej Pertot in delavka Renata Novelli, sofer Vincenc Puce in gospodinja Adriana Sussan, uradnik Renato Tagliente in gospodinja Eva Rana, zobotehnik Mario Schneider in pomočnica Nives Glasi, mehanik Bruno Borsi in gospodinja Licia Pittau.

Umrli so: 60-letna Elva Lovi, 30-letni por. Mari, 66-letni Franc Spodnar, 70-letni Edvigo Galle, 71-letni Ernest Lunzavi.

NEPOŠTENI KUPEC NA OBROKE BO PRIŠEL PRED SOĐICE

V četrtki dopoldne je na glavno policijo v Trstu prišel grobovčar Battiloro Franco iz Spodnje Marije Magdalene 1157. Službojujoči policiskemu osebju je prijavil 28-letnega Macalusa Francesca iz ul. Giusto 6, ki si je pri njem na obroke kupil obroke, vredno 32.000 lir. Macaluso pa je dal krojaču samo prvi znesek 7000 lir, nato pa se v krojačnici ni nikdar več prikazal. Battiloro Franco pa ni edini, pri katerem je Macaluso kupil na obroke. Tudi pri tržki s pohištvo Principa Ivana v Krimnu se je oglašal nepošten kupec Macaluso ter ga s lepim vedenjem in le lepšo obliko premamlil, da mu je prodal na obroke za 333 tisoč lir raznega pohištva.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

KINO

Alarab. 15.30: »Gospa Rossetti«. 16.30: »Gospa Rossetti«. 17.30: »Gospa Rossetti«. 18.30: »Gospa Rossetti«. 19.30: »Gospa Rossetti«. 20.30: »Gospa Rossetti«. 21.30: »Gospa Rossetti«. 22.30: »Gospa Rossetti«. 23.30: »Gospa Rossetti«.

Hako razumevajo kominformisti praznovanje 1. maja

Na večerajšnji tržaški strani lista »Unitas« je kominformistični pravek Alessandro Destradi napisal članek s pompozitnim naslovom: »Pred 1. majem 1950 - dnem borbe proti tito fašizmu«. Ni se treba niti ustavljati pri posameznih izjavah, ker ti že sam naslov pove, kako kominformisti potvarjajo revolucionarnost praznika 1. maja. Ta zanje ni več praznik merjenja sil napredka proti silam reakcije in imperializma, temveč vojna napoved »tito fašizmu«, »geografski kile« in podobno, kakor pač oni imenujejo vse nesmišljene demokrate, ki ne opazujejo samo okoli z marksiističnimi gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Destradiju in njegovim sodelavcem je uspešno praznovanje 1. maja izredno dobrodošlo. Ponudila se jim je prilika, da nadaljujejo s humanističnim gesli, temveč jih tudi pretvarjajo v živo marksistično stvarnost s svojimi konkretnimi borbo proti imperialistični in kominformistični reakciji.

Kominformistični sindikalisti - služabniki protidelavske politike v družbi z industriji, šovinisti in klerikalno hierarhijo

hočejo organizirati protestno »stavko« proti upravnim volitvam v jugoslovanski coni Tržaškega ozemlja, vključujoč se v nacionalistično provokacijo

Prav tako kakor nekaj drugih perečih problemov, o katerih se tržaški reakcionarni krogi ne upajo odkrito razpravljati, so v teh dneh tudi življenjsko važna sindikalna vprašanja tržaških delavcev došla znanstvenih. Zakrli so jih z umetnim prahom, ki so ga dvignili na račun upravnih volitev v Istrskem okrožju.

Tržaška buržoazija, vodstvo CRDA, združenje industrijev in vsi ostali gospodarski produktivni sredstva žanjejo v teh dneh uspehe, ki jim jih nudijo neaktivne sindikalne tržaške organizacije. In ne le to. Preko lastnega tiska, s propagando in s pomočjo sindikalnih pasti so uspeli odtrgati določeno število delavcev iz borbe za njihove interese in jih premeteno privedli na popolnoma politično in ideološko področje. V ta namen so se poslužili tudi volitev v Istrskem okrožju. Italijanski neofašizem skuša prikazati te volitve v najslabši luči, razširjajoč mrzino in sovražnost proti ljudski fronti, za katero so se izrekli med drugimi tudi Enotni sindikati cone B. Delavci Istrskega okrožja povečini organizirani v Enotnih sindikatih, so se udeležili volitev ter se izrekli za Slovensko italijansko ljudsko fronto in s svojimi glasovi dokazali, kako je treba dosledno varovati principe osvobodilne borbe.

Jasno je bilo, da se bodo tudi v tem primeru kominformistični uradni voditelji postavili na povsem reakcionarno stališče. Namesto da bi poudarili zmago in okrepitev ljudske oblasti, so se združili z imperialisti in služabniki buržoazije. Tudi zaradi tega stalno je bilo, da se bodo tudi v tem primeru kominformistični uradni voditelji postavili na povsem reakcionarno stališče. Namesto da bi poudarili zmago in okrepitev ljudske oblasti, so se združili z imperialisti in služabniki buržoazije.

Jasno je bilo, da se bodo tudi v tem primeru kominformistični uradni voditelji postavili na povsem reakcionarno stališče. Namesto da bi poudarili zmago in okrepitev ljudske oblasti, so se združili z imperialisti in služabniki buržoazije.

Jasno je bilo, da se bodo tudi v tem primeru kominformistični uradni voditelji postavili na povsem reakcionarno stališče. Namesto da bi poudarili zmago in okrepitev ljudske oblasti, so se združili z imperialisti in služabniki buržoazije.

Jasno je bilo, da se bodo tudi v tem primeru kominformistični uradni voditelji postavili na povsem reakcionarno stališče. Namesto da bi poudarili zmago in okrepitev ljudske oblasti, so se združili z imperialisti in služabniki buržoazije.

Jasno je bilo, da se bodo tudi v tem primeru kominformistični uradni voditelji postavili na povsem reakcionarno stališče. Namesto da bi poudarili zmago in okrepitev ljudske oblasti, so se združili z imperialisti in služabniki buržoazije.

Jasno je bilo, da se bodo tudi v tem primeru kominformistični uradni voditelji postavili na povsem reakcionarno stališče. Namesto da bi poudarili zmago in okrepitev ljudske oblasti, so se združili z imperialisti in služabniki buržo

Od vasi do vasi po naši deželi

Zanimive zgodbe o vasi ob „boljem-uncu“ ali Boljuncu

Kaj delajo Boljuncani. Kako je nastala vas. Borbe s Turki in fašisti. Stari običaji in vesele pripovedke

Stari običaji

«Kar po vrsti, ku šise v Trst. Na dan sv. Stefana je vsa ko leto slučanje na «Gorici». Popoldne se zbirajo dekleta in začnejo obmetavati fante s pomarančami in jabolkami. Seveda, bolj bogate imajo več emulicije in se bolj podirajo. Sadržje trči iz enega kota v drugi, vmes pa skače, vršilec in vplije otročad in lovi sadje, da je kar veseleje.

Za novo leto so na vrsti solski otroci. Zberejo se v skupinah, hodijo od hiše do hiše vošči novo leto in si naberejo razna darila v denarju ali sadju. Besedilo voščila pa se že leta in leta glasi tako: «Živi torej zmeraj srečno, gospod Ivan (Toni itd.), preljubljeni, ti ljubezni in spoštovanji zme-

rani, z notranjo disciplino se ni dalo igrati. Fant, ki se je kaj pregrešil zoper fantovsko čast, ni prihajal redno na «Gorico», je moral plačati globo. Če pa se je s fanti resno spril in se ni s fantovsko strinjalo, so ga izključili iz fantovske in je bilo vsem fantom prepovedano pogovarjati se z njim.

Ce pa se je zagledal v vaško dekle fant iz druge vasi, je moral plačati vaškemu fantom ali kot za odškodnino. Le tako je lahko zaljubljen k svojem dekletu in se poročil.

Druga «Gorica» je za binkošti, ko je na dražbi ples za «šagros». Fantje, ki so prevzeli ples, so morali plačati za vino. To so bili znani «partnerji», ki so v lepih narodnih nošah vodili ples. Noš ni zdaj več in partnerji so izginili. Škodali

Tretja «Gorica» je za sv. Marijo, ko je na dražbi ples za «šagros». Tih, ki je poleg sv. Ivana drugi zaščitnik Boljuncu.

Cetrta «Gorica» je za «bndimop» ali trgatve, ko fantje pokušajo novo vino.

Peta «Gorica» je za sv. Stefan, ko gre na dražbo pustni ples.

„Je zdigena Franka krilo, bo lepo naredilo“

Rekli smo, da je vino glavni pridelek v tem kraju. Evo, kako nam pripoveduje boljuncanski kmet v domači govorici o trgatvi: «Gruzdje poberejo v brente in brente, za brente ga vržemo v čudo na vuz, ga dememo v bdnj, za zribemo na mreži, ga zmeljemo na maln, se šaha v bdnj, ga dememo pod stisk. Vino spravimo v «lirice». Boljuncani pravišnih slovenskih izrazov ne moremo najti; ohranili so se nepokvarjeni skozi stoletja in jih moramo ohraniti.

Poslušajte, kako rečejo v Boljuncu, ko se gredo kopat v Glinščico. Poščejo «vira» — tolmun, kjer je voda bolj globoka, skočijo in plavajo nekaj časa pod vodo. «Naredijo naskok», tolmuni Glinščico pa imajo lepa imena: «Lopafnik», «Struga», «Kot», «Bedem», «Plavnik», «Malj in vrel Šupela», «Zagorjica» itd.

V Boljuncu je vedno eprepiha, ker ima burja mlade v Glinščici. Zanimivo pa so napovedi vremena.

Za dež velja to: «Ce pride s Krasa, ne zmooi nika modrasa»

«Ce pride od juga, namooi za dva pluga»

«Ce pride od Soterja, vse frdrba»

Ce pride od Miu (Mili), ne noben krilo»

«Ce pride od Trsta, zmooi za dva prsta»

Lepo vreme pa napoveduje ženska, čudno.

Tako je: «Ja zdigena Franka krilo, bo lepo naredilo».

Ko se boste poslavljali iz Boljuncu, pa vam bodo iz zvonika tako zvonili boljuncski zvonovi:

«Bob je čuhan, žlice neč.

S kunjo jeli? Z nusom peč

Bob je...»

BUBNIC

zaj naša vredni ste. Živi vas. Živi vas Bog. Kolikor kapljice, toliko let, Bog vam da na svet živeti.

Za pust imajo šeme, ali kot jim pravijo «škrmat». Godba igra po vasi razne poskočnice, fantje pa nabirajo po hišah južca, mast, klobase da imajo zvečer dobro pojedino. Na pekelnico proti večeru pokopavajo čisto, ki je ves dan ležal na parah na Gorici.

Boljuncani imajo dvakrat v letu «šagros», na praznik sv. Ivana in v jeseni na praznik sv. Tih (Egidij). Starejši Boljuncani se še dobro spominjajo «šagros» sv. Tih zaradi velikega semnja, ki je včasih bil ob tej priložnosti v vasi. Vsake vrste blaga je bilo na prodaj in Boljuncani so ga nakupovali, zlasti vinsko posodo, bednje, kadi itd.

V Boljuncu je tudi še naveda, da prvi ponedeljek v avgustu čistilo vse jarke in potoke. Tokrat je lov na rake in je v vasi skoraj na pol praznik.

Fantovske „ure“

Kakor po vseh slovenskih vseh je obstajala tudi v Boljuncu vse do zadnje vojne «fantovska», ki pa zdaj polagoma izgublja. Starejši fantje so sprejemali v svojo družbo mlajše proti plačilu «likov». Fantovska je vsršla ob «fantovskih urah».

Glavna fantovska «Gorica» je za emajnice. Fantje se zberejo v četrtke zvečer pred prvo nedeljo v maju «Na Jami», postrojenci korakajo «Na Gorico» polje pesem «Za klobukom». Sledi zborovanje, na katerem se domeni glede priprav za «majnice» in sprejemanje v avoje vrste nove fante. V soboto zvečer se zopet zberejo in prikorajajo s pesmijo «O barčici» ter postavijo na trgu mlaj s topolovo ali črešnjo vejico na pomarančami. To je znak ljubezni in zvestobe. Včasih so bila zelo zalostna boljuncska dekleta, ki niso našli na 1. maja zjutraj vejice na oknu. «Me ne mara več? Mi ni več zvest?» Morda pa ji je nagajivo dečko odnesel poneči vejico in pomaranče. Toda paziti je morali, da ga niso «fantje čuvjali» zasneli. Fantje so bili dobro organizirani.

Jugoslovanska industrija vagonov se naglo osamosvaja

Jugoslovanska industrija vagonov izdeluje že več vrst železniških vozov, ki se nekateri celo kosajo s tujimi izdelki. To je pokazala že lanska razstava v Ljubljani ob stoletnici železnice. Medtem pa so v tovarnah in železniških delavnicah še nadalje neustanno delali, da dajo našemu prometu čim prej in čim več vagonov.

O pomembnem novem izdelku, 45 tonskem tovornem vagonu, poročajo iz tovarne vagonov v Rankovcih. Doslej je delovni kolektiv že premagal vse zahtevne težave in si pridobil potrebne delovne inštrukcije. Splošnega obnavljanja stare vagona. Lani so dali prometu okrog tisoč odprtih tovornih vagonov. Letos bodo šteli 10 tovornih vagonov še bolj pomnožili. Eden največjih uspehov kolektiva je bil, da so ob koncu lanskega leta končno proučili tehnološki proces izdelovanja novih tovornih vagonov. Začeli so izdelovati okrog deset serij vagonov z nosilnostjo nad 20 ton. Te dni pa pridejo prvič v promet domači

vagoni z nosilnostjo 45 ton. Izdelki imajo nekatere prednosti pred tujimi, med drugim n. pr. da se odpirajo od strani.

Letos so v Rankovcih začeli prvič izdelovati tudi tramvajске prikolice vozove za tovorni promet. Uporabljali jih bodo v Beogradu predvsem za prevoz stavbenega gradiva, tako da bodo potrebovali manj kamionov, ki jih precej primanjkuje. Nadalje izdelujejo industrijske vagona za železniško železnico.

Velik napredek pomeni uvedba proizvodnje potniških vagonov v Smederevski Palanki. Tovarna vagonov v Smederevski Palanki se bo razvila v enega največjih obratov industrije vagonov. Zda jo predlajajo in gradijo veliko domov. Ze ob koncu leta se bo začela serijska proizvodnja sodobnih potniških vagonov iz zlitin lahkih in trdnih kovin. Računajo, da bo tovarna dajala po 300 potniških vagonov na leto. Se dve leti izdelujejo poštne vagona po načrtih ing. J. Markovića. Zanje uporabljajo le domače material.

VIŠOŠKA KRONIKA

SPISAL: *[Signature]*

To sem mu prečital enkrat ali dvakrat, dokler se ni pomiril.

Umri je na pepelnico sredo. Tedaj sem ponovil obljubo, da hočem vse žive dni delati pokoro za njega, ki je bil velik grešnik, ki pa je bil tudi moj oče.

Pokopali smo ga drugi dan po pepelnici sredi. Kolikor sem prosil duhovnega očeta — gospod Janez Kašpar se ni dal ganiti in nikakor ni hotel dovoliti, da bi ga pokopali pri cerkvi sv. Martina v Poljanah. Njegova beseda je bila: «Zagrebite ga na luteranskem pokopališču, ki so ga imeli svoj čas protestanje v Poljanski dolini».

To pokopališče je tičalo na

ČOLNI NA OBREŽJU

Na gradu sem opravil vse in gosposka je priznala, da sem lastnik in gospodar višoških dveh gruntov. Placati sem moral cele čelo denarja: placal sem urbarščino, umrlo, tedenske vinarje, deseti in dvajset vinar in bog ve kaj še vse; samo zrak, ki ga diham, mi niso oddali! Pač res, v starih časih se je živelo ceneje ko danes, ko mi je še celo prvi hlapec svojo letnino desetih nemških goldinarjev povisal za cel dva nemška goldinarja; in pri tem sem moral obljubiti, da se ene prične hlače, kar tudi ni malenkost! Težki so dnevi za gosposko!

Naznanilo se mi je, kar je bilo zapisano v testamentu. Zapisano pa je bilo na prvem mestu, da naj ne postavim v siran obljub ob očetovi smrti postelji.

Železniška konferenca v Dubrovniku

Mednarodna železniška konferenca v Dubrovniku, na kateri so sodelovali zastopniki Avstrije, Italije, Anglije, Francije, Švedske, Švice, FLR, Zapadne Nemčije, Trsta ter zastopnik prometnega oddelka OZN, je bila zaključena. Dvotedna konferenca zasedala dvakrat letno v raznih krajih. Na jesenskem zasedanju določajo

ustavljati učinkovito mednarodno kontrolo nad proizvodnjo atomske energije. Nihče pa ne taji, da je kaj malo upanja, da bi se tak poskus posrečil. Težje problema je v učinkovitosti mednarodne kontrole. Če bi se vse države javno zavezale, da ne bodo izdelovale atomske bombe, tedaj bi imeli popolno poročilo, da je res nobena ne izdeluje. Dokler pa tega ne bo, lahko računamo, da jo skrivaj vse izdelujejo.

Teror klerofašističnih kominformističnih gangsterjev

Katehiz je prišlo med kmetske štetištne o desetih letih. To so izginili na skrivnostnih tih, o tihbah prenapoljenih trupli Italijanov in drugih pravih in končno o državljanovih. Razobliži so samo na lete plošče in potrese ter božjo, kot posledico božje kazen. Vse to je izmišljotina fašističnih drhal, ki bi hotela s tem kriti smoto in poraz, ki ga doživeli z zmago istranskega ljudstva, doseženo nje nedolgo pred vojskav.

Včerajnji «Messaggero» netolčno da je v Portoroku umrla «per violenza» v tropski MARIJA TROPAZ, v tropski rožu ne poznajo nikake tropske TROPAZ. V resnici umrla v torsk nek Krapac, in sicer od starosti, dolgo časa je bolela na svetlobozi. Vsa njena družina ona sama so že dolgo časa sanj v SAU. O Delle Antonia Giuseppe Felliga, ki je li od strahu in preganjanja, smo že pisali večkrat. Danes je uradno prejelo od istranske urada v Izoli, da ni potrdilo z navedbo, da ni bili bolni in imena zdravnikov, ki so ju zdravili.

Severne luke zmagujejo nad sredozemskimi zaradi hitre odprave ladij

«24 ORE» poroča o posvetovanju uprave morskega in genovskega pristanišča, ki je bilo pretekli dan v Marsellu. Italijanski delegati so po vrsti izjavili, da so upoštevali približno enako višino tujih stroškov za obe luke. Glede konkurence severnoevropskih pristanišč so razpravljali s francoskimi zastopniki o posledicah razrednotenja holandske florinta in belgijskega franka, posebno pa o prenehanju konvencije o prometu pa Renu, ki je potekla 31.12. pr. l. vsled česar so padle redne brodnice menda celo pod običajne stroške. Vseled tega je postala konkurenca belgijskih in holandskih luk pri štetarjem prometu še močnejša. Toda za obe luke ima švicarski prometni promet, kar stja pr. skozi Genovo prometni nes z 2,77 odstotka uspešnega prometa, toliko kot luke 2,58 odst. Švicarski prometni težko privabi, Severne luke imajo premoč bodisi glede nizkih stroškov, bodisi glede blaznih brodnih. Tako so na p. v Rotterdamu iztovorili notorno ladjo z 20.000 tonami rdečice v enem in istem dnevu in sicer v 15 in pol urah. Ta ne verjetna brzina seveda odzra na ladijski strošek, je znana da je po vojni postal delovni stanja lade v luke večji dela, ki odpade na vojni, tem ko je bilo pred vojo obratno; vsled tega so se tudi povečali obratni stroški in tendenca za znižanjem je prva v zvezi s skrajšanjem časa, odpade na zamudo v luhah op. ur.) in ta na višino brodnice. Sredozemske luke bi se rale torej povečati hitrosti preme ladij pri okrevanju izkrcavanju.

Željezniška konferenca v Dubrovniku

Mednarodna železniška konferenca v Dubrovniku, na kateri so sodelovali zastopniki Avstrije, Italije, Anglije, Francije, Švedske, Švice, FLR, Zapadne Nemčije, Trsta ter zastopnik prometnega oddelka OZN, je bila zaključena. Dvotedna konferenca zasedala dvakrat letno v raznih krajih. Na jesenskem zasedanju določajo

ustavljati učinkovito mednarodno kontrolo nad proizvodnjo atomske energije. Nihče pa ne taji, da je kaj malo upanja, da bi se tak poskus posrečil. Težje problema je v učinkovitosti mednarodne kontrole. Če bi se vse države javno zavezale, da ne bodo izdelovale atomske bombe, tedaj bi imeli popolno poročilo, da je res nobena ne izdeluje. Dokler pa tega ne bo, lahko računamo, da jo skrivaj vse izdelujejo.